

ERIKA I TOPPEN

För fem år sedan hade Erika Bergmark knappt varit utanför hembyn Fällfors i Skellefteå. Nu har hon vunnit Extreme Huntress - en internationellt känd tävling i Texas med flera moment. Hon åkte inte med inställningen att vinna. - Jag ville bara göra mitt bästa och få jaga. Den stora vinsten är att fått vara där och sett djuren och naturen. Men jakten betyder oerhört mycket för henne..

Text: Bitte Torbjörbsdatter

Med erfarenhet av jakt både i Afrika och Kanada är Erika Bergmark alltid nyfiken på fler jaktresor. Så när hon såg en notis på Facebook om att vinna en jaktresa kikade hon lite närmare. Samma arrangör håller också i Extreme Huntress - en årlig jakttävling för kvinnor sponsrad av Brownells, amerikansk vapen- och ammunitionstillverkare - och Erika skaffade mer information. Hon uppmanades att skriva om sig själv och fick skicka in papper på eventuella utbildningar och meriter.

- Jag blev uttagen som en av 20 finalister. Sen gick sex vidare till själva tävlingen som hålls på 777 Ranch i Texas, utifrån en kombination av domar- och webbropster, berättar Erika.

Uttagningen blev klar i maj och de sex tjejerna fick betala flyget själva men blev sedan bjudna på boende och mat under tävlingen som pågick under en vecka i juli.

- Jag såg det hela tiden som en möjlighet att få fara jaga, det är ju jakten i sig som jag ser som själva vinsten. Jag tycker verkligen inte att jakt handlar om tävling men ser ändå det här som en bonus.

BÖRJADE TIDIGT

Sedan skrattar Erika till när hon berättar hur hon nästan aldrig hade varit utanför byn Fällfors innan hon var 20 år. Nu har hon fyllt 25, har erfarenhet av att skjuta såväl svartbjörn som afrikanska djur och har synts i internationell media. Men jagat har hon gjort sen liten flicka.

- Jag följde ofta med pappa ut i skogen på harjakt och blev intresserad på riktigt när vi skaffade finnpetsar som jag fick jaga in. Efter gymnasiet med jaktinriktning fick jag jobb på en jaktbutik, men ville ha mer i tid i skogen. Jag kom inte från att jag inte trivdes med att vara inomhus, säger Erika lite eftertänksamt.

Jakten betyder väldigt mycket för Erika Bergmark. Hon erkänner att hon kanske till och med är lite nördig men tycker det var snäppet värre för några år sedan.

- Nu kan jag värdesätta lite sociala grejer, som att gå ner på isen och spela hockey med kompisarna. Fast jakten är nog fortfarande det första jag tänker på när jag vaknar. Men jag tror att det kan betyda lite olika saker beroende på var man är i livet. Jag tycker mycket om friheten och är allmänt

naturintresserad. Därför har jag aldrig begripit mig på tjejer som sminkar sig när dom ska ut i skogen. Det är synd att dom inte unnar sig den sortens frihet.

OLIKA STIL

Och nog ser man skillnad på de fem motståndarna i Extreme Huntress som bär både smink och nagellack. Tjejerna är väldigt olika, såväl i jaktstil som personlighet. Medan Erika är lite tystlåten och iakttagande, pratar de andra deltagarna gärna och mycket. Men tjejerna kom ändå bra överens och har fortfarande bra kontakt via Facebook från USA, Sydamerika och Australien.

- Vi har så otroligt olika bakgrunder. Till exempel från Australien en renodlad bägjägare. Henne fick vi visa lite vapensäkerhet och samtidigt såg vi hur otroligt duktig hon är på att smyga, berättar Erika.

Extreme Huntress går ut på att testa deltagarna i olika jakt-situationer samt i skytte. Alla fick sig tilldelade en .270 Mossberg, men flera hade problem med geväret redan vid inskjutningen. Erikas kikärfästen var lösa.

- Jag märkte redan vid första serien att skruvarna var lösa så det första skyttet gick inte så bra. Jag fick göra en omskjutning två dagar senare. Men det absolut viktigaste är ju att kunna lita på vapnet, säger Erika som egentligen inte får kritisera tv-programmet.

DET GICK UN DAN

Hon skjuter hur som helst upp sig ordentligt i de följande skjutmomenten, och får även prova pilbåge, en klassisk recurvbåge där flera av tjejerna var duktiga men Erika vann. Sista provet var en kombinerad löp- och skyttetävling där Erika var överlägset snabbast.

Självklart skulle det jagas också. 777 Ranch ingår i flera bevarandeprojekt av arter som fått sina habitat förstörda eller utrotningshotade i andra länder, exempelvis arabisk oryx, vitsvanshjort och eldshjort.

- Genom att skjuta av rätt djur går pengarna tillbaka till att bevara arterna och sen sätta ut i sina ursprungsländer. Människor får ett intresse av att vårda när man sätter värde på djuren. Och tyvärr handlar ju världen om pengar, även vid troféjakt. Men det kan ju faktiskt dra in mycket pengar som

VÄND

ERIKA I TOPPEN FORTS

kan gå till bra viltvård.

Erika tror inte det riktigt framgår i programmen att tjejnerna blev tilldelade djur och och att hon var den enda som bara jagade till fots. De var alltid ute två och två.

- Där berodde det på vem man var ute med, vissa var mindre försiktiga. Jag jagade med ranchägaren en dag, en trevlig och erfaren guide. Även om nu jag sköt ett fyrhornat får i tävlingen var behållningen att se så många olika arter som jag förmodligen aldrig mer får råka på, säger Erika.

Flera tjejer hade synpunkter på att hon gick fram så fort och Erika förklarar med att hon är van att röra sig över stora områden i toppjakten. De hade också bara 2-3 timmar på sig per jakt.

- Vi kom ju från olika miljöer och hade alla olika jaktstilar. En metod behöver inte nödvändigtvis vara rätt eller fel.

TUFFA FRÅGOR OM ETIK

Den stora prövningen var ändå den ständiga tv-inspelningen. Erika var beredd på att tv-avsnitten skulle bli vinklade och tycker att det var duktiga kameramän som filmade. Tävligen och tv-programmen speglar den smygjakt som bedrivs i USA och Kanada, jämförbar med vår puschjakt.

- Det var besvärligt att jaga med 3-4 personer i hasorna. Man ska vara medveten om att det är ett amerikanskt program, inte fördelaktigt på nåt sätt men lika för alla. Jag åkte dit med inställningen att överleva tv-intervjuerna. Men tyvärr så var det många frågor som inte jag tycker är relevanta i den här typen av program.

Domarna ställde aggressiva frågor om jaktetik, tänkta att komma från jaktmotståndare, som satte deltagarna i en försvarssits. Och ganska ofta ur balans. Men Erika var envis och vidhöll att det viktigaste för henne med jakt är viltvård och respekt för naturen.

- Jag tror inte att det märks hur domarna bokstavligen skrek men jag hoppas att folk märker att jag inte alls var förberedd. I många andra länder är man ju mer van att möta och argumentera med jaktmotståndare. Samtidigt ligger det i mitt eget intresse att folk ska förstå det jag håller på med så jag vill gärna att dom frågar, då får jag chans att förklara. Och jag kunde

Toppjakt är en av Erikas favoriter men hon uppskattar all sorts jakt så länge man behåller respekten för villebrådet. Erika känner sig rik varje dag hon har möjlighet att vara i skogen.

Erika, här trea från vänster, togs ut till tävlingen Extreme Huntress som genomfördes på 777 Ranch i Texas.

visserligen ha gjort mycket bättre ifrån mig i tv-intervjuerna men jag är som nöjd ändå över att ha gjort det.

Enligt Erika så är 87 procent av svenskarna positivt inställda till jakt och det kan ju ha att göra med allmänhetens tillgång till viltkött. Och våra svenska lagar är väldigt anpassade efter viltet.

- Jag tror att dom flesta tycker det är ok så länge man skjuter djuret med respekt. Jag tycker inte heller om när andra bara skjuter hejvilt utan eftertanke. En sann jägare för mig är den som den som också älskar naturen och visar den respekt.

GUIDE I KANADA

Efter affärsjobbet sökte Erika in på jägmästarutbildningen i Umeå och har nu en termin kvar med egen finnspets och en fables för fågeljakt.

- Fast jag tycker verkligen att all jakt är rolig. Ripjakt är ju en fantastisk fin jaktform men det har inte blivit så mycket som jag önskat.

När hon började se sig omkring på jaktresor lockade Afrika med spännande jakt samtidigt som det var ett väldigt oroligt område. Erika var ändå så nyfiken att hon åkte ner för att gå en guideutbildning.

- Men tyvärr är det är ganska svårt att få jobb utan kontakter. Och det krävs ju flera års erfarenhet för att bli en professionell jägare. Men jag har i alla fall varit där och upplevt djur och natur, säger Erika.

Därefter vände hon blicken mot Kanada och fick napp på ett

jaktföretag utanför Prince George i Rocky Mountains. Jobbet gick så bra att arbetsgivaren ansökte om att Erika skulle få guida där.

- Jag tyckte det var jätteroligt och en positiv erfarenhet givetvis. Samtidigt var det svårt att guida på nya okända marker.

Självklart närde hon en stor dröm att få skjuta en björn. Till slut fanns det en älg kvar på licensen som blev hennes uppdrag. Och en svartbjörn som tack för hjälpen. Under älgjakten såg hon en svartbjörn från bilen. I Kanada får man kliva ur bilen och skjuta och företagsägaren menade att nu hade hon chansen.

- Men fast att jag visst att jag tog en ganska stor riska att åka hem tomhänt så kände jag nej, jag vill inte göra det så här. Då får det fan hellre vara. Dagen efter smög jag in i samma område. Det var väldigt dåligt väder men jag fick syn på förmodligen samma björn. Så jag kunde smyga ganska nära, ungefär 80 meter, och nu har jag har en björnfäll hemma, säger hon lite stolt.

STOR UPPLEVELSE

Det är bara skyttemomentens poäng som är kända för deltagarna i Extreme Huntress, de består av 30 procent av totalpoängen. Domarpoängen från jakten kommer inte att avslöjas förrän efteråt och består av 40 procent.

- Vi fick aldrig veta vad domarna tittade på, men dom kunde exempelvis säga att "du är duktig att kolla på spår". Men dom lät ofta positiva och det kändes bra, menar Erika.

Resterande 30 procent kommer från webbbrösterna. Vem som helst har kunnat gå in på extreme-huntress.com och rösta på sin favorit. Och så här en vecka kvar till 16 januari leder Erika webbbröstningen med 38,7 procent. Närmast ligger amerikanska Nikita Dalke med 32,5 procent och sämst ligger australiensiska Christie Pisani.

- Jag åkte inte dit med inställningen att vinna utan bara att göra mitt bästa och få jaga. Även om jag kommer sist skulle inte det göra så mycket, för jag har ändå fått vara där och se djur och natur. Samtidigt blev det en liten chock att inse att jag nånstans är en tävlingsmänniska.

Erika blir nästan lite förlägen när hon ska förklara sitt deltagande, men menar att det i slutändan mest är en stor personlig upplevelse.

- Jag lever ju en gång och då vill jag göra nåt spännande av det. Men jag värdesätter den svenska jakten väldigt högt efter det här. Och kanske det jag har lärt mig mest - att våga resa. Jag menar, jag hade knappt lämnat byn när jag var 20 men nu har jag insett vilken stor värld vi har. Jag har fått perspektiv och lärt mig uppskatta hur otroligt mycket det finns hemma. Och det är en stor vinst i sig.

SKA VARA UTEJOBB

När hon gjort klart jägmästarutbildningen hoppas Erika få jobb inom naturvård eller kanske som jaktguide. Hon har gjort sitt examensjobb inom mårhundprojektet och det skulle vara intres-

sant att jobba vidare med.

- Huvudsaken att det är ett utomhusjobb, skrattar Erika.

Nästa drömjakt är kalkon. Det vore inte omöjligt att kunna byta det mot en tjäderjakt hemma i Västerbotten, tror hon. Kalkon är betydligt större än tjäder, kanske 10-15 kilo, och finns bland annat i USA.

- Jag är ju fågeljägare i själ och hjärta. Men jag vill även gärna prova på bergsjakt efter ibex, det är otroligt häftiga landskap i Mongoliet och ser helt fantastiskt ut när dom rider i bergen.

Direkt när omröstningen är klar ska tjejerna åka tillbaka till Texas. Då ska vinnaren föräras med en staty och delta i eventet Safari Club med jaktmässa.

- Tyvärr är det en vecka mitt i toppjakten så det vore förstås kul att inte åka dit förgäves, flinar Erika men blir allvarlig igen:

- Om jag inte vinner så känns det bra ändå. Min mål var att fara dit och jaga. Fortfarande är den största vinsten friheten och naturen och tacksamheten att få jaga i den. Det går inte jämföra med liten staty. Som sagt, det går inte att tävla i jakt. Varje jaktform är en konst i sig. Det går inte säga vem som är det bästa för alla är ju bäst på det just den har gjort. För mig handlar det mer om en utmaning och att det alltid finns nåt nytt att lära sig. Jag känner mig rik varje dag när jag får gå ut i skogen och jaga. Samtidigt vill jag verkligen tacka alla som gått in och röstat, det är säkert många svenskar. Och det vore ju en lättnad för deras skull om det går bra för mig. ■